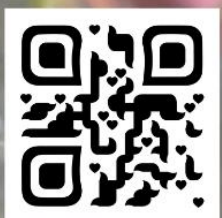

Ett Nacka för framtiden

Mål och budget 2025-2027

miljöpartiet
de gröna

Ett Nacka för framtiden.....	2
Mål och styrning.....	2
Förslag till budget 2025.....	4
Förutsättningar inför 2025–2027.....	5
Skatteintäkter, utjämning och statsbidrag.....	5
Nämndernas mål och budget.....	9
Kommunstyrelsen.....	9
Nämnden för arbete och försörjning	12
Fritidsnämnden	13
Kulturnämnden	14
Miljö- och stadsbyggnadsnämnden.....	16
Natur- och trafiknämnden.....	17
Socialnämnden	19
Utbildningsnämnden	21
Äldrenämnden	22
Överförmyndarnämnden	24
Nackas bolag	24
Nämndernas resultatindikatorer	28
Investeringar	28

Ett Nacka för framtiden

Förutsättningarna för mänskligt liv på jorden är fungerande ekosystem. Utan dessa finns inget samhälle och ingen budget till Nacka kommuns verksamhet. Denna insikt är grunden i denna budget. Den gröna ideologin vilar på en helhetssyn där allt hänger ihop och är beroende av varandra. För att skapa ett gott samhälle så måste vi ta hänsyn till alla som lever och verkar inom det, idag och i framtiden.

Nacka är en välmående kommun, men påverkas liksom övriga Sverige av de stora utmaningar vi står inför idag. Effekterna av klimatförändringarna blir allt tydligare och kommer påverka både dagens och framtidens Nackabor. Miljöpartiets inflytande i Nacka-politiken gör att kommunen nu förs i en grönare riktning; mer natur skyddas, sjöar och vattendrag renas, cykelvägar rustas upp och elen blir grönare. Det är ett urval av satsningar som sänker Nackas klimatavtryck och rustar kommunen för framtida svårigheter. När Sverige som land monterar ned klimatpolitiken och sin internationella röst för miljö och solidaritet, då blir det än viktigare att kommunerna går före.

Men vi ser andra utmaningar som går hand i hand med Sveriges utveckling; otryggheten ökar, de socioekonomiska klyftorna växer och välfärden går på knäna. I Nacka har skatten sänkts under flera år, samtidigt som kommunen växer, vilket resulterat i ständiga nedskärningar och en vilsen organisation. Vi ser hur effektiviseringar lett till slöseri med skattepengar och nedskärningar skapar stora hål som sedan måste fyllas igen och städas upp av framtida generationer. Skolorna tvingas prioritera mellan att få ihop till hyran eller att satsa på barnen. Genom att höja skatten ger vi kommunen förutsättningar att bli så bra som den skulle kunna vara, där varje skattekrona rustar oss för dagens och framtidens utmaningar.

Miljöpartiet tror på ett Nacka där alla barn har förutsättningar till en trygg start i livet, ett Nacka som tar ansvar för dagens och framtidens utmaningar. Varje steg i rätt riktning är avgörande och tillsammans är nyckeln. Därför fortsätter arbetet framåt för både social och grön omställning, med större välfärdssatsningar och en rad olika miljö- och klimatinsatser.

Mål och styrning

Miljöpartiets övergripande mål för Nacka kommun handlar om ekologisk, ekonomisk och social hållbarhet för största möjliga välmående hos människor, organisation och samhälle. Kopplat till dessa mål ska ett arbete påbörjas med att ta fram nya indikatorer. Klimat- och miljöprogrammet och de globala hållbarhetsmålen ska även ingå här.

Ekologiskt hållbart Nacka

Ett hållbart samhälle kräver gemensam handling och kommunen har en central roll att spela. Det handlar dels om våra egna utsläpp, men också om att skapa förutsättningar och vara ett gott föredöme. Det nya klimat- och miljöprogrammet är ett viktigt styrdokument för att styra Nacka mot sänkta utsläpp i linje med koldioxidbudgeten för en ökad biologisk mångfald och motståndskraft mot klimatförändringar. Arbetet med klimatanpassningsplanen är viktigt för att förbereda oss för de förändringar som redan är här som en följd av klimatförändringarna och öka vår motståndskraft mot dem.

Socialt hållbart Nacka

Kommunen ska ta en aktiv roll i samhällsplaneringen när det gäller vilken typ av bostäder, lokaler och anläggningar som behövs för att bygga bort segregation och

otrygghet. Invånarna i Nacka ska veta att kommunen nu och i framtiden kan garantera den bästa möjliga utbildningen, omsorgen och stadsutvecklingen. Social hållbarhet kostar pengar på kort sikt, men ett inkluderande samhälle där alla får plats är ett starkare samhälle. Där Nackas medborgare ska kunna lita på välfärden, och all personal som arbetar i kommunen, eller på uppdrag av kommunen, har goda anställningsvillkor. Nacka ska vara bäst på att vara kommun och en bra kommun bör bedömas efter hur den skyddar medborgare med minst ekonomiska marginaler och de med störst behov av stöd.

Ekonomiskt hållbart Nacka

Varje skattekrone ska alltid hanteras ytterst varsamt för att säkerställa att Nacka erbjuder så mycket välfärd som möjligt för de skattemedel som kommer kommunen till del. Ekonomisk hållbarhet handlar om att varje skattekrone ska användas till att bygga en robust kommun som klarar av att möta och förebygga både framtidens klimatutmaningar och social otrygghet. Att tänka långsiktigt innebär att vi satsar och investerar när det behövs, eftersom det är något vi tjänar på i längden. Det finns begränsningar för vad vår jord klarar av och vårt samhälle och ekonomi måste växa med hänsyn till de ekologiska gränserna. Det är politikens ansvar att forma marknadens förutsättningar så att resurser används i överensstämmelse med villkoren för ett hållbart samhälle.

“Grön skatteväxling” ska vara ett verktyg i omställningen. Det innebär att sådant som är miljöfarligt ”beskattas” och subventionerar klimat- och miljövänligare alternativ. Det är ett bra ekonomiskt styrmedel vi kan använda oss av för att nå våra hållbarhetsmål.

Förslag till budget 2025

Resultaträkning mnr	Utfall 2023	Budget 2024	Prognos 2024	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027
Verksamhetens intäkter	1 381,9	1 061,9	1 265,1	1 680,6	1 667,6	1 670,3
Jämförelsestörande intäkter	634,7	868,7	314,4	16,4	15,8	15,8
Verksamhetens kostnader	-7 370,9	-7 435,0	-7 594,7	-8 284,7	-8 261,1	-8 258,9
Jämförelsestörande kostnader	-383,9	-574,4	-485,9	-61,0	-66,0	-36,0
Avskrivningar	-298,5	-328,3	-331,1	-478,2	-490,0	-519,2
Verksamhetens nettokostnader	-6 036,7	-6 407,1	-6 832,1	-7 126,9	-7 133,8	-7 108,0
Skatteintäkter (inkl avräkning)	6 932,3	7 151,6	7 165,6	7 741,7	8 161,1	8 592,7
Inkomstutjämning	-872,7	-946,1	-951,0	-980,0	-1 024,2	-1 106,8
Kostnadsutjämning	300,7	324,5	303,1	271,0	264,4	280,0
Införandebidrag	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Regleringsavgift/bidrag	255,2	339,4	337,7	292,9	255,1	192,5
LSS-utjämning	-151,9	-151,6	-150,7	-159,2	-161,1	-162,2
Övriga generella statsbidrag	13,9	0,0	18,4	0,0	0,0	0,0
Fastighetsavgift	181,9	186,3	186,9	196,3	196,3	196,3
Skattenetto	6 659,3	6 904,1	6 909,9	7 362,8	7 691,7	7 992,6
Finansiella intäkter	57,2	84,5	71,0	72,4	75,3	63,7
Jämförelsestörande finansiella intäkter	48,8	0,0	13,9	0,0	0,0	0,0
Finansiella kostnader	-130,5	-149,3	-97,0	-217,5	-154,8	-224,6
Jämförelsestörande finansiella kostnader	-25,2	-70,0	-71,1	0,0	0,0	0,0
Finansnetto	-49,7	-134,8	-83,1	-145,1	-79,5	-160,9
Resultat efter finansiella poster	572,9	362,2	-5,3	102,7	496,1	739,0
Extraordinära poster	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Årets resultat	572,9	362,2	-5,3	102,7	496,1	739,0
Jämförelsestörande poster	274,4	224,2	-228,6	-44,6	-50,2	-20,2
Resultat exklusive jämförelsestörande poster	298,5	138,0	223,3	147,3	546,4	759,3
Målnivå Resultat 2% av skatteintäkter				147,3	153,8	159,9
Utrymme 2025				0,0		
Resultatmål				2,0%		

Tabell 1 Resultaträkning 2023-2027, miljoner kronor.

Intäkter och kostnader mnr	Utfall 2023 Netto	Budget 2024			Prognos 2024 Netto	Satsning Miljöpartiet 2025			Budget 2025			Plan 2026			Plan 2027		
		Intäkt	Kostnad	Netto		Intäkt	Kostnad	Netto	Intäkt	Kostnad	Netto	Intäkt	Kostnad	Netto	Intäkt	Kostnad	Netto
Kommunstyrelsen	-209,9	3 870,4	-4 158,0	-287,6	-287,1	128,7	-169,0	-40,3	4 122,8	-4 470,5	-347,7	4 122,8	-4 470,5	-347,7	4 122,8	-4 470,5	-347,7
Nämnden för arbete och försörjning	-157,7	61,6	-233,4	-171,8	-154,6	0,0	6,5	6,5	65,6	-214,3	-148,7	65,6	-214,3	-148,7	65,6	-214,3	-148,7
Fritidsnämnden	-177,9	29,1	-221,5	-192,4	-185,4	0,0	-22,6	-22,6	29,6	-264,1	-234,5	29,6	-264,1	-234,5	29,6	-264,1	-234,5
Kulturnämnden	-142,6	13,4	-165,8	-152,4	-149,4	0,0	-8,3	-8,3	12,4	-176,8	-164,4	12,4	-176,8	-164,4	12,4	-176,8	-164,4
Miljö- och Natur- och trafikanämnden	-38,9	105,0	-145,3	-40,3	-41,8	0,0	5,7	5,7	100,0	-132,6	-32,6	100,0	-132,6	-32,6	100,0	-132,6	-32,6
Socialnämnden	-374,1	25,2	-464,5	-439,3	-444,8	0,0	-78,9	-78,9	23,9	-588,1	-564,2	23,9	-588,1	-564,2	23,9	-588,1	-564,2
Utbildningsnämnden	-1 006,1	67,7	-1 144,8	-1 077,1	-1 059,9	-0,6	-26,7	-27,3	66,5	-1 182,8	-1 116,3	66,5	-1 182,8	-1 116,3	66,5	-1 182,8	-1 116,3
Äldrenämnden	-3 172,4	232,9	-3 557,9	-3 325,0	-3 316,0	6,5	-79,7	-73,2	245,9	-3 606,4	-3 360,6	245,9	-3 606,4	-3 360,6	245,9	-3 606,4	-3 360,6
Överförmyndarnämnden	-1 006,5	65,2	-1 123,8	-1 058,6	-1 080,9	77,9	-183,8	-105,9	221,0	-1 459,5	-1 238,5	221,0	-1 459,5	-1 238,5	221,0	-1 459,5	-1 238,5
Övergripande verksamhet	-8,2	1,1	-9,6	-8,5	-8,5	-1,8	1,6	-0,2	-2,4	-6,3	-8,7	-2,4	-6,3	-8,7	-2,4	-6,3	-8,7
Summa nämnder	-6 294,4	4 471,6	-11 224,7	-6 753,1	-6 728,3	210,7	-555,1	-344,4	4 885,2	-12 101,5	-7 216,3	4 885,2	-12 101,5	-7 216,3	4 885,2	-12 101,5	-7 216,3
Oförutsett	-2,2	0,0	-30,0	-30,0	-30,0			0,0	0,0	-30,0	-30,0	0,0	-30,0	-30,0	0,0	-30,0	-30,0
Övergripande verksamhet jämförelsestörande övergripande verksamhet	9,1	453,5	-298,8	154,7	103,2			0,0	285,2	-121,2	164,0	274,1	-111,3	162,8	277,6	-115,3	162,3
Verksamhetens	-6 036,7	5 739,5	-12 143,7	-6 404,2	-6 803,1	210,7	-555,1	-344,4	5 186,8	-12 313,7	-7 126,9	5 175,1	-12 308,8	-7 152,5	5 178,5	-12 282,8	-7 096,5

Tabell 2 Verksamhetens intäkter och kostnader 2023-2027, miljoner kronor

Förutsättningar inför 2025–2027

Internräntan

Under 2025 görs en översyn av internräntan i syfte att åstadkomma en kostnadsneutral modell med ”grön skatteväxling”, där investeringar som motverkar uppfyllelsen av kommunens klimat- och miljömål belastas med högre ränta och investeringar som bidrar till att uppfylla dessa får lägre ränta.

Internhyror

Den internhyresmodell som infördes för ett antal år sedan fungerar inte. Enheter som hyr lokaler internt har idag så höga hyror att det tar kraft av verksamheten, där det tydligaste exemplet är inom utbildning. Vi ska ha en modell där flexibla lokaler som inte står tomma och kan nyttjas av fler är en tydlig ledstjärna och hyran ska vara förutsägbar och ändamålsenlig och detta ska vara utgångspunkt för internhyran.

Hyresersättningen för skollokaler ska brytas loss ur skolpengen och ersättas centralt eftersom det är viktigt att alla skolor via skolpengen får lika mycket pengar per elev till den pedagogiska verksamheten. Det är också viktigt att extra pengar som tilldelas för socioekonomiska skillnader inte äts upp av höga hyreskostnader. En sådan förändring av skolpengen ger bättre incitament till fastighetsenheten att driva på en utveckling mot energisnålare, flexiblare, mer välutnyttjade lokaler och på sikt lägre lokalkostnader för Nackas skolor.

En central finansiering av hyran för kommunala skolor och en schabloniserad ersättning till friskolor, i linje med skollagens bestämmelser om rättvisa och konkurrensneutrala villkor införs. Utöver detta anslås medel till fastighetsenheten för att ytterligare stärka den med fastighetsutvecklare.

Självfinansieringsgrad av investeringar

Kommunen ska sträva efter en hög självfinansieringsgrad av investeringar, både inom ramen för stadsutveckling och för övriga investeringar. Självfinansieringsgraden visar i vilken mån kommunen finansierar sina investeringar med egna medel, det vill säga med sitt resultat och avskrivningar. På lång sikt bör självfinansieringsgraden ligga runt 75 procent.

Nacka kommun är inne i en tillväxtfas med många och stora pågående och planerade investeringar de närmaste åren. Förändringar i omvärlden, såsom lågkonjunktur i byggsektorn och en lägre tillväxttakt i befolkningen har förändrat förutsättningarna för investeringsplaneringen och ett stort arbete pågår inom kommunen med att anpassa investeringsportföljen utefter de nya förutsättningarna.

Därför sätts 2025-2027 års mål efter att inga beräknade intäkter görs. Såväl självfinansieringsgrad som årets resultat är som en följd av detta lägre.

Skatteintäkter, utjämning och statsbidrag

Skatteintäkter

2025 beräknas skatteintäkterna inklusive avräkning uppgå till 7 741,7 miljoner kronor, en ökning med 590,1 miljoner kronor jämfört med budget 2024. De kommunala skatteintäkterna är framförallt beroende av hur skatteunderlaget utvecklas i hela

landet och av kommunens folkmängd. Kommunens skatteprognos för 2025 och framåt utgår från en skattesats på 18:32, vilket är en ökning med 44 öre sedan 2024.

Skatteprognosen för 2025 baseras på Nackas folkmängd den 1 november 2024, vilken beräknas uppgå till 111 809 invånare. Det är 1 280 fler jämfört med samma tidpunkt föregående år, vilket motsvarar en ökningstakt på 1,2 procent.

Utjämning och generella statsbidrag

Syftet med det kommunala utjämningssystemet är att alla kommuner ska ha förutsättningar att ge likvärdig service oberoende av kommuninvånarnas inkomster och olika strukturella förhållanden. Skillnader i skattesatser ska i huvudsak spegla skillnader i effektivitet, service- och avgiftsnivå. Utjämningssystemet består av fem delar; inkomstutjämningen, kostnadsutjämningen (som består av flera olika delmodeller), strukturbidrag, införandebidrag och regleringsbidrag/regleringsavgift. Dessutom finns ett kostnadsutjämningssystem för kostnader kopplade till lagen om stöd och service till funktionsnedsatta (LSS- utjämning).

Nacka är en av få kommuner i landet som är nettobidragsgivare till utjämningssystemet. Kommunen betalar en avgift till inkomstutjämning och LSS-utjämning, men erhåller kompensation i form av kostnadsutjämning, regleringsbidrag och övriga generella statsbidrag.

En parlamentariskt sammansatt kommitté har haft i uppdrag att göra en översyn av den kommunalekonomiska utjämningen. Syftet med uppdraget är att säkerställa att den kommunalekonomiska utjämningen ger kommuner och regioner likvärdiga ekonomiska förutsättningar att tillhandahålla välfärd och annan kommunal service, trots skillnader i skattekraft och strukturella förutsättningar. Kommitténs förslag visar att Nacka tillhör de kommuner som främst kommer att påverkas mycket negativt av utredningens förslag. Enligt ett förslag som presenterades under sommaren 2024 kommer Nacka kommun totalt sett förlora cirka 170 miljoner kronor årligen. Utredningen föreslår att förändringarna införs stegvis från år 2026 med full effekt år 2029. Då den slutliga effekten av utredningen inte är färdigställd är den inte beaktad i beräkningarna för Mål och budget 2025-2027 men det är högst sannolikt att skatteintäktsnettot kommer vara lägre från 2026 och framåt än ovan tabeller visar.

Inkomstutjämningen

Inkomstutjämningssystemet är ett fördelningssystem som utgår från skattekraften i respektive kommun. Kommuner med låg skattekraft får större bidrag per invånare och kommuner med hög skattekraft, som Nacka, får betala till systemet. De fåtal kommuner som har en skattekraft över 115 procent av den genomsnittliga skattekraften i riket betalar till systemet. Nacka kommun har en skattekraft 2025 på 133,3 procent.

För 2025 prognostiseras en avgift i inkomstutjämningssystemet på -980,0 miljoner kronor. Varje Nackabo bidrar med 8 765 kronor till andra kommuner.

Kostnadsutjämningen och införandebidrag

Kostnadsutjämningssystemet jämnar ut strukturella skillnader beroende på demografi, invånarnas behov och produktionsvillkor, som till exempel löner och geografi. Kostnadsutjämningssystemet är ett relativt system där den egna kommunen jämförs med medelkommunen. Grundtanken är att alla kommuner ska ha samma ekonomiska förutsättningar. Kostnadsutjämningen innebär att kommuner som har en gynnsam struktur skjuter till medel till kommuner som inte har samma goda

förutsättningar. Systemet ska inte utjämna för de kostnadsskillnader som beror på varierande ambitionsnivå, effektivitet och avgifter. Det är ett inomkommunalt system, det vill säga utan statlig finansiering och består av nio delmodeller.

För 2024 prognostiseras kostnadsutjämningen för Nacka kommun till ett bidrag på 271,0 miljoner kronor vilket motsvarar 2 424 kronor per medborgare. Det är framförallt en kompensation för att Nacka har en stor andel barn i förskole- och skolålder.

Regleringsposten

Regleringsposten i utjämningsystemet justerar mellanskillnaden mellan bidrag och avgifter i inkomstutjämningen, kostnadsutjämningen och strukturbidraget i förhållande till de anslagsposter som riksdagen anvisat.

År 2025 beräknas regleringsposten för Nacka kommun bli ett bidrag på 292,9 miljoner kronor, vilket motsvarar 2 620 kronor per invånare.

LSS-utjämningen

LSS-utjämningen är ett interkommunalt utjämningsystem där kommunens utfall är relaterat till övriga kommuners utfall. Beräkningarna som ligger till grund för LSS-utjämningen baserar sig på antalet LSS-insatser och kommunernas ekonomiska utfall under 2023. Prognosen för Nacka kommun år 2025 är att betala en avgift i LSS-utjämningen på 159,2 miljoner kronor.

Övriga generella statsbidrag

Inga övriga generella statsbidrag har aviserats för åren 2025-2027.

Fastighetsavgiften

Nacka kommuns intäkter för fastighetsavgiften beräknas år 2025 uppgå till 196,3 miljoner kronor.

Riktade statsbidrag 2025

De statsbidrag som tidigare aviserats inom olika områden och som går direkt till verksamheten redovisas nedan. Vissa statsbidrag bokförs kommunövergripande och fördelas ut till verksamheterna genom checksystemet.

Tabellen visar en uppskattning av riktade statsbidrag som kan sökas inom respektive område. För riktade statsbidrag gäller i regel att det kräver motprestation, för intäkterna finns alltså motsvarande kostnader. I tabellen framgår även de kostnader som är kopplade till de insatser där riktade statsbidrag söks.

	Bidrag	Kostnad	Netto
Kommunstyrelsen			
Totalförsvaret och samhällsskydd, MSB	4,6	-4,6	0,0
Summa	4,6	-4,6	0,0
Nämnden för arbete och försörjning			
Vuxenutbildning	13,0	-25,0	-12,0
Ensamkommande barn/unga	5,9	-5,9	0,0
Nyanlända flyktingar	23,0	-25,5	-2,5
Summa	41,9	-56,4	-14,5
Stadsutveckling			
Värmdövägen MSB	65,0	-109,0	-44,0
Värmdövägen Trafikverket	8,4	-18,8	-8,4
Älta centrum	1,5	-3,0	-1,5
Norra nacka strand dp3, Trafikverket	13,7	-28,2	-14,5
Orminge Centrum, Trafikverket	27,3	-53,3	-26,0
Sickla industriväg, Trafikverket	3,0	-6,0	-3,0
Summa	118,9	-218,3	-97,4
Natur- och trafiknämnden			
GC Östra Almvägen i Älta (Trafikverket)	5,8	-5,8	0,0
Fällning i Järlasjön (LOVA)	0,1	-0,1	0,0
Summa	5,9	-5,9	0,0
Socialnämnden			
Habiliteringsersättning	2,4	2,4	2,4
Suicidprevention	0,9	0,9	0,9
Barn och unga	1,0	1,0	1,0
Förstärkta föräldraskapsstödjande insatser	1,0	1,0	1,0
Skolsociala team	0,3	0,3	0,3
Summa	5,6	5,6	5,6
Utbildningsnämnden			
Asylsökande barn och elever i förskola och skola	4,9	-7,0	-2,1
Omsorg på kvällar, nätter och helger	1,2	-11,3	-10,1
Barn som vistas i landet utan tillstånd	0,2	-0,4	-0,2
Barn som inte är folkbokförda i Sverige	0,9	-0,9	0,0
Kvalitetshöjande åtgärder i förskolan (6,5 mnkr går till kommunfinanserna centralt)	32,3	-25,8	6,5
Maxtaxa (27,0 mnkr går till kommunfinanserna centralt)	27,0	0,0	27,0
Summa	66,5	-45,4	21,1
Aldrenämnden			
Statsbidrag Äldreomsorgslyftet	14,5	14,5	0,0
God och nära vård	1,2	1,2	0,0
Summa	15,7	15,7	0,0

Fortsättning från föregående sida.

	Bidrag	Kostnad	Netto
Välfärd skola			
Likvärdig skola/stärkt kunskapsutveckling	37,5	-37,5	0,0
Lärarlönelyftet	25,3	-25,3	0,0
Karriärtjänster förstelärare	13,3	-13,3	0,0
Läromedel	5,7	-5,7	0,0
Personalförstärkning speciallärare	4,3	-4,3	0,0
Lärarassistenter	4,1	-8,3	-4,2
Personalförstärkning speciallärare Särskild undgrp	1,9	-1,9	0,0
Förstärkt elevhälsa	1,4	-1,4	0,0
Skön-/facklitteratur	1,3	-1,3	0,0
Skapande skola	1,1	-1,1	0,0
Gymnasial lärlingsutbildning	0,8	-0,8	0,0
Skolsociala team	0,4	-0,4	0,0
Lovskola	0,3	-0,3	0,0
Fortbildning för lärare (inkl. lärarlyftet)	0,3	-0,3	0,0
Summa	97,7	-101,9	-4,2
Välfärd samhällsservice			
AO Omsorg och assistans			
Personligt ombud	1,6	-1,6	0,0
Summa	1,6	-1,6	0,0
Totalsumma	358,4	-412,8	-89,4

Tabell 18 Riktade statsbidrag 2025, miljoner kronor

Tabell 3 Statsbidrag 2025, miljoner kronor.

Nämndernas mål och budget

Kommunstyrelsen

Det nya klimat- och programmet är det ledande styrdokumentet för Nackas utveckling, och ska implementeras i samtliga nämnder och verksamheter. Till följd av nya befolkningsprognoser som innebär att Nackas befolkning ökar i en långsammare takt, behövs ett omtag gällande investeringar för att rätt prioriteringar ska kunna göras och Nacka utvecklas i en lagom takt.

Stadsplaneringen i Nacka ska utgå från den nära 15-minutersstaden där det du behöver till vardags finns inom gång- och cykelavstånd. Detta är grunden för den nya översiktsplan som planeras antas under året. Markanvisningar med lägst klimatpåverkan både i byggande och drift ska vara norm. Enprocentregeln blir norm vid markanvisning och lyfts in i exploateringsavtal för att synliggöra och värdesätta kultur och gestaltning i offentliga livsmiljöer.

Grönska i stadsplaneringen lyfts särskilt med satsningar både för biologisk mångfald och social hållbarhet. Stadsängar, levande dikeskanter, odling, stärkta gröna mellanrum och spridningskorridorer samt en levande och lekfull dagvattenhantering är exempel på detta. Utemiljösatsningen i syfte att stimulera barn och elever till en mer aktiv utevistelse fortsätter. Lek integreras också i stadsutvecklingen på icke traditionella sätt, som lekotoper.

Kommunstyrelsen ska tittar på hur en intern koldioxidskatt kan införas så att utsläpp får ett pris och synliggörs.

Kommunstyrelsen ska verka för att planerna på en ny motorväg genom centrala Nacka läggs ner. Istället för att ny motorväg grävs ned ska ambitionen vara att gräva ner den

befintliga så att mark frigörs till annat. Mark ska nyttjas på bästa sätt genom tredimensionell fastighetsbildning, tillvaratagande av befintliga bergrum och inventering av ytor för markbyten över hela kommunen och kommungränserna. En Östlig förbindelse med stor kapacitet att transportera människor behövs, och ska göras genom en ny tunnelbana mellan Ropsten och Sickla, vilket just nu utreds av Region Stockholm. Nacka ska jobba för införande av mindre matarbussar så att fler enkelt kan ta sig till ett lokalt centrum och en större kollektivtrafikplats.

Grundpelaren för social hållbarhet är att bygga blandat så att människor med olika bakgrund, ålder och livssituation bor grannar.

Utöver bostäder så behöver livet mellan husen utvecklas för att främja social hållbarhet och trygghet. Under ledning av kommunstyrelsen samverkar fler nämnder och kommunens bolag kring förebyggande insatser och erbjuder olika typer av arbetsmarknadsinsatser samt arbetsträning. Resurser riktas till civilsamhället och samordningen på området stärks för att kunna arbeta långsiktigt och målinriktat men även i olika projekt.

En strategi för förebyggande arbete och trygghetsskapande åtgärder ska tas fram och resurser avsätts för fördjupad samverkan mellan nämnder, aktörer och civilsamhälle och där samordnare leder arbetet inom en rad områden som fritid, skola, kultur, stadsbyggnad, äldre, arbete- och försörjning samt sociala frågor. Kommunstyrelsens trygghetsutskott får därför medel för att samordna arbetet och stötta och ta tillvara den enorma kraft och stora potential som finns i civilsamhället och föreningsliv. Arbetet med idéburet offentligt partnerskap (IOP) ska utvecklas, för att ge aktörer i civilsamhället möjligheter till långsiktighet och förutsägbarhet.

Hyran för skollokaler ska ersättas vid sidan om skolchecken. Det är viktigt att alla skolor genom skolpengen får lika mycket pengar per elev till den pedagogiska verksamheten. En central finansiering av hyran för kommunala skolor och en schabloniserad ersättning till friskolor, i linje med skollagens bestämmelser om rättvisa och konkurrensneutrala villkor införs. Utöver detta anslås medel till fastighetsenheten för en större satsning på fastighetsutveckling, för bättre lokalnyttjande och översyn av taxor för bättre samverkan bl.a. med civilsamhället.

Nacka kommun ska ställa långtgående miljömässiga och sociala krav vid upphandling för att bidra till social och ekologisk hållbarhet. Cirkularitet och låg klimat- och miljöpåverkan ska vara vägledande vid inköp och tillämpas av alla upphandlande aktörer samt inkluderas i ramavtal.

Nacka ska vara en del av energiomställningen och öka mängden lokalt producerad förnybar energi. Arbetet med att installera solceller på kommunens byggnader accelereras.

Lägre bostadsbyggande och befolkningsprognos innebär stora utmaningar för verksamhet och ekonomi framöver. Det är få projekt som idag håller budget, trots en hög målsättning. Projektportföljen och behovet av verksamhetslokaler behöver ses över för att ha balans i stadsutvecklingen och en organisation som mår med att driva projekten.

Framtida överskott av verksamhetslokaler inom förskola och grundskola blir än viktigare att hantera och arbetet med flexibla lokaler och effektivt nyttjande behöver accelereras. Lokalförsörjning och utveckling av lokaler är ett prioriterat område även inom välfärd samhällsservice. Hyror och lokalrelaterade kostnader ökar och utmaningarna att hitta ändamålsenliga lokaler till en rimlig kostnad blir svårare i ett

växande Nacka. I arbetet med att säkerställa en hållbar lokalförsörjning och framtagandet av en övergripande lokalstrategi för produktionsområdet behövs fler fastighetsutvecklare.

Även investeringarna behöver ses över och prioriteras varför kommunstyrelsen här får ett särskilt uppdrag.

Uppdrag:

- Natur- och trafiknämnden får i uppdrag att i samverkan med kommunstyrelsen samt miljö- och stadsbyggnadsnämnden aktivera platser identifierade som wasted spaces. Detta kan göras i form av mikroparker, popup-parker eller lekotoper.
- Kommunstyrelsen får i uppdrag att utreda hur en intern koldioxidskatt kan införas.
- Kommunstyrelsen får i uppdrag att se över formerna för trygghetsutskottet i syfte att stärka utskottets uppdrag att styra, leda och samordna kommunens trygghetsarbete. Utskottet ska samverka med civilsamhället och yttra sig över detaljplaner.
- Kommunstyrelsen får i uppdrag att ta fram former för central finansiering av Valfärd skolas hyror i enlighet med skollagens bestämmelser om likvärdighet. I väntan på utredningen får fastighetsenheten i uppdrag att göra en översyn av hyrorna i samverkan med Valfärd skola.
- Kommunstyrelsen får i uppdrag att utveckla fastighetsenheten från förvaltning till än tydligare utveckling av fastigheter.
- Kommunstyrelsen får i uppdrag att säkerställa att krav på miljömässiga, sociala och arbetsrättsliga villkor ställs vid upphandlingar.
- Natur- och trafiknämnden får i uppdrag att i samverkan med kommunstyrelsen och kulturnämnden starta ett pilotprojekt för spontankonst i offentlig utemiljö där allmänheten ges möjlighet att delta.
- Kommunstyrelsen får i uppdrag att i samverkan med utbildningsnämnden och socialnämnden utreda hur checken för öppen förskola kan övergå till socialnämndens ansvarsområde.
- Socialnämnden får i uppdrag att samverka med kommunstyrelsen kring förebyggande insatser.
- Kommunstyrelsen får i uppdrag att införa kommunal hyresgaranti.
- Kommunstyrelsen får i uppdrag att ta fram ett nytt ramverk för investeringar. I detta ska investeringar klassificeras, prioriteras samt rangordnas efter typ och nytta.

Kommunstyrelsen mnkr	Utfall	Budget			Prognos	Satsning Miljöpartiet			Budget		
	2023 Netto	Intäkt	Kostnad	Netto	2024 Netto	Intäkt	Kostnad	Netto	Intäkt	Kostnad	Netto
SLK förslag	-209,9	3 870,4	-4 158,0	-287,6	-287,1	123,7	-143,5	-19,8	3 994,1	-4 301,5	-307,4
Pris- och lönekomensation							-16,5	-16,5	0,0	-16,5	-16,5
Trygghetsinsatser							-2,0	-2,0	0,0	-2,0	-2,0
Kommunfullmäktige							-2,0	-2,0	0,0	-2,0	-2,0
Fastighetsnheten						5,0	0,0	5,0	5,0	0,0	5,0
Stadsutveckling							-5,0	-5,0	0,0	-5,0	-5,0
Summa nämnder	-209,9	3 870,4	-4 158,0	-287,6	-286,9	128,7	-169,0	-40,3	3 999,1	-4 327,0	-327,9

Tabell 4 Driftbudget kommunstyrelsen, miljoner kronor

Nämnden för arbete och försörjning

Att ha ett jobb gör att man är delaktig, känner sig behövd och får en mindre pressad ekonomi. Ekonomisk och social trygghet är i högsta grad en folkhälsofråga. Med trygghet och trivsel ökar kreativiteten och människor vågar mer. Det krävs trygga system för att människor ska våga satsa, starta företag eller byta jobb. Men också trygga system för att arbetsgivare ska våga anställa. En del av kommunens näringslivsstrategi ska också vara att skapa flexibla fysiska miljöer för nystartade företag och att kommunen aktivt erbjuder forum för rådgivning, mentorskap och finansieringsinsatser.

Krig, kris och tuffare ekonomiska tider skapar ökad utsatthet. Nämnden för arbete och försörjning har en viktig uppgift i att finnas som stöd för människor. Det säkerhetspolitiska läget och klimatförändringar i världen kommer leda till fler människor på flykt i världen och Nacka kommer även i framtiden behöva ta emot människor på flykt.

Människor som kommer till Nacka ska ses som en tillgång för kommunen och ges möjlighet att bygga en ny tillvaro med jobb och bostad här. Med rätt insatser kan de snabbt komma i arbete, men den tuffa bostadsmarknaden i kombination med kommunens regel att man utan undantag måste lämna sin tillfälliga bostad efter etableringsfasens två år gör att många inte kan bo kvar i Nacka. Nämnden får i uppdrag att förlänga etableringstiden i kommunens bostäder, för att öka möjligheterna för nyanlända att etablera sig samt hitta en bostad i Nacka eller i någon av de omkringliggande kommunerna, med utgångspunkt att hyresgästerna betalar hyran för bostaden i fråga.

Sommarjobb till ungdomar ger en viktig erfarenhet och väg in på arbetsmarknaden. Nämnden får i uppdrag att tydligare koppla de gröna jobben exempelvis till gymnasiet naturvetenskapliga linjer.

Forskningen visar att ekonomisk utsatthet och segregation är en grogrund för kriminalitet. Tuffare tag och övervakningskameror är inte en långsiktig lösning utan fokus behöver vara på förebyggande insatser och att arbeta tillsammans för att skapa en känsla av egenmakt.

Nacka behöver bättre nyttja potentialen i samarbete mellan nämnder och jobba mot flera mål samtidigt. Samverkan med socialnämnden är här naturlig. Under ledning av kommunstyrelsen vill vi att fler nämnder och kommunens bolag samverkar kring förebyggande insatser och erbjuder olika typer av arbetsmarknadsinsatser samt arbetsträning.

Att samordna och stötta civilsamhället är en viktig nyckel till inkludering. Den satsning vi gör inom ramen för trygghetsutskottet ska också nämnden för arbete och försörjning samverka i, till exempel i projekt riktade till nyanlända samt i olika delar av Nacka.

Uppdrag:

- Nämnden för arbete och försörjning får i uppdrag att tydligare koppla de gröna sommarjobben exempelvis till gymnasiets naturvetenskapliga linjer.
- Nämnden för arbete och försörjning får i uppdrag att tillsammans med kommunens bolag samverka kring förebyggande insatser och erbjuda olika typer av arbetsmarknadsinsatser samt arbetsträning.
- Nämnden för arbete och försörjning får i uppdrag att förlänga etableringstiden i kommunens bostäder.
- Nämnden för arbete och försörjning får i uppdrag att i samverkan med kulturnämnden utreda inrättande av medborgarkontor i anslutning till Nackas bibliotek.

Nämnden för arbete och försörjning mnkr	Utfall	Budget			Prognos	Satsning Miljöpartiet			Budget		
	2023	2024			2024	2025			2025		
	Netto	Intäkt	Kostnad	Netto	Netto	Intäkt	Kostnad	Netto	Intäkt	Kostnad	Netto
SLK förslag	-157,7	61,6	-233,4	-171,8	-154,6	4,0	12,5	16,5	65,6	-220,9	-155,3
Pris- och lönekomensation						0,0	-2,0	-2,0	0,0	-2,0	-2,0
Samverkan arbetsträning							-1,0	-1,0	0,0	-1,0	-1,0
Utredning medborgarkontor							-1,0	-1,0	0,0	-1,0	-1,0
Grundläggande vuxenutbildning							-0,3	-0,3	0,0	-0,3	-0,3
Gymnasial vuxenutbildning							-1,0	-1,0	0,0	-1,0	-1,0
Svenska för invandrare							-0,4	-0,4	0,0	-0,4	-0,4
Arbetsmarknadsinsatser							-0,3	-0,3	0,0	-0,3	-0,3
Summa nämnder	-157,7	61,6	-233,4	-171,8	-154,4	4,0	6,5	10,5	65,6	-226,8	-161,2

Tabell 5 Driftbudget Nämnden för arbete och försörjning, miljoner kronor.

Fritidsnämnden

En rik fritid är grunden för en meningsfull fritid. Med 15-minutersstaden som vision för stadsutvecklingen ska idrottsytor och fritidslokaler blandas med övrig bebyggelse i stället för att samlas på ett fåtal större idrottsområden och särskilt samplaneras med skolor. Samordningsvinster vad gäller energi är dock viktigt att beakta, exempelvis för sim- och idrottshallar.

Utgångspunkten är att barn och unga ska kunna ta sig till och från träningen till fots, med cykel eller kollektivtrafik. Som ett tillägg till kapacitetsutredning vill vi också titta på kringytor som tillgång till toaletter, omklädningsrum och materialbodar vid idrottsanläggningar.

En meningsfull fritid börjar i skolan och för att nå fler barn och unga vill vi hitta nya samverkansformer mellan skolor och föreningsliv. När vi bygger nya skol- fritids- och kulturlokaler ska vi optimera dem så att de kan nyttjas av så många som möjligt under dygnet och året. Vi vill också titta på hur civilsamhället kan få tillgång till lokaler även genom subventionerade hyror.

Förutom att satsningar på en meningsfull fritid är bland de viktigaste vi kan göra för inkludering och som brottsförebyggande åtgärd så kan föreningslivet vara en del av

trygghetsskapande åtgärder i samhället. Vi möjliggör för föreningslivet att söka mer bidrag för exempelvis nattvandring och naturstädning inom ramen för de förebyggande satsningarna i kommunstyrelsen.

Vi behöver hitta sätt att samutnyttja ytor bättre och göra en översyn över ytor aktuella för markbyte. Arbetet med flexibel lokalanvändning behöver inkludera tredimensionell fastighetsbildning och kreativa lösningar. En särskild inventering av ytor för fotboll behövs, då det är en idrott som engagerar många samtidigt som den är ytkrävande.

Samutnyttjande är aktuellt även när det gäller utrustning. Dyr utrustning gör att vissa idrotter väljs bort, samtidigt som barns utrustning ofta är dåligt använd eftersom barn växer snabbt. Fritidsnämnden får i samverkan med andra i uppdrag att möjliggöra för ett fritidsbibliotek.

Alla barn ska få lära sig simma och de ekonomiska trösklarna till simskolan ska sänkas. Simskoleavgiften sänks samtidigt som nämnden får i uppdrag att differentiera dessa så att hushåll med lägre inkomst får en lägre taxa.

Uppdrag:

- Fritidsnämnden får i uppdrag att inrätta ett fritidsbibliotek.
- Fritidsnämnden får i uppdrag att inom ramen för kapacitetsutredningen även inkludera kringytor som tillgång till toaletter, omklädningsrum och materialbodas vid idrottsanläggningar.
- Fritidsnämnden får i uppdrag att revidera simskoleavgifterna och differentiera dessa.

Fritidsnämnden	Utfall 2023 Netto	Budget 2024			Prognos 2024 Netto	Satsning Miljöpartiet 2025			Budget 2025			
		Intäkt	Kostnad	Netto		Intäkt	Kostnad	Netto	Intäkt	Kostnad	Netto	
mnr												
SLK förslag	-177,9	29,1	-221,5	-192,4	-185,4	0,5	-20,1	-19,6	29,6	-241,6	-212,0	
Pris- och lönekomensation						0,0	-0,3	-0,3	0,0	-0,3	-0,3	
Fritidsbibliotek							-1,2	-1,2	0,0	-1,2	-1,2	
Simskola							-1,0	-1,0	0,0	-1,0	-1,0	
Summa nämnder	-177,9	29,1	-221,5	-192,4	-185,2	0,5	-22,6	-22,1	29,6	-244,1	-214,5	

Tabell 6 Driftbudget Fritidsnämnden, miljoner kronor

Kulturnämnden

Ett rikt kulturliv och en stadsmiljö där konst och gestaltning är en självklar del är självklart i Nacka. Kulturen ska finnas nära och vara tillgänglig oavsett ålder, bakgrund eller kön. Alla ska kunna utveckla sin skapande förmåga och vara aktiva deltagare i kulturlivet och kommunens resurser ska fördelas jämställt.

Grundläggande i en demokrati är att kultur som är finansierad med allmänna medel är fri. Politiker ska inte ha möjlighet att påverka innehåll eller uttryck i den. En översyn görs del av de kulturpolitiska målen och hur principen om armlängds avstånd efterlevs i Nacka i syfte att stärka det organisatoriska skyddet för kulturen, även sett till olika konkreta beslut om exempelvis bidrag. Politiken ska inte ha möjlighet att påverka innehåll i konstnärlig eller kulturell verksamhet och den konstnärliga friheten ska vara grundläggande för Nackas kulturpolitik.

Förskolan och skolan möjliggör barns och ungas tillgång till kultur genom exempelvis kulturpengen. Kulturpengen behöver fortsatt stärkas och en uppföljning av denna göras mot bakgrund av den administrativa förändring som gör att kulturhuset Dieselverkstaden tar över detta ansvar.

Vi tror att konst och medskapande har en viktig roll att spela i utvecklingen av Nacka och vill se projekt med dialoger tillsammans med människor för att utveckla livsmiljöer och platser. Kunskapen om kulturdriven stadsutveckling, så att kultur ses som en resurs vid stadsplanering, ska öka och kulturljudzoner integreras i detta.

Kultur och kulturarv ska vara närvarande i den fysiska miljön. En procent av investeringar i det offentliga rummet ska användas till konst och gestaltning och platser avsätts till spontankonst.

När vi bygger nya skol- fritids- och kulturlokaler ska vi optimera dem så att de kan nyttjas av så många som möjligt under dygnet och året. Vi vill också titta på hur civilsamhället kan få tillgång till lokaler även genom subventionerade hyror eller nolltaxa samt införa ett särskilt ateljéstöd riktat till konstnärer.

Biblioteken har en viktig samhälls- och demokratibärande roll, inte minst ur ett beredskapssyfte. Opartisk och tillförlitlig information är extra viktig i händelse av kris och krig, men redan idag bistår biblioteken med mycket hjälp och samhällsinformation till medborgare. För att avlasta bibliotekspersonal och för att medborgare ska ha naturliga platser att vända sig till för upplysning, råd och information, ger vi nämnden för arbete och försörjning i uppdrag att tillsammans med kulturnämnden titta på hur medborgarkontor kan inrättas i anslutning till biblioteken.

Uppdrag:

- Kulturnämnden får i uppdrag att med grund i den inventering som gjorts av kommunens konstsamling skapa ordningslistor för samlingen i händelse av kris, som ett led i kommunens beredskapsarbete.
- Kulturnämnden får i uppdrag att i samverkan med kommunstyrelsen och natur- och trafiknämnden starta ett pilotprojekt för spontankonst i offentlig utemiljö där allmänheten ges möjlighet att delta.
- Kulturnämnden får i uppdrag att implementera ett ateljéstöd.
- Nämnden för arbete och försörjning får i uppdrag att i samverkan med kulturnämnden utreda inrättande av medborgarkontor i anslutning till Nackas bibliotek.
- Kulturnämnden får i uppdrag att revidera avgifterna för kulturskolan och titta på hur dessa kan differentieras.

- Natur- och trafiknämnden får i uppdrag att i samverkan med kommunstyrelsen och kulturnämnden starta ett pilotprojekt för spontankonst i offentlig utemiljö där allmänheten ges möjlighet att delta.

Kulturnämnden mnkr	Utfall	Budget			Prognos	Satsning Miljöpartiet			Budget		
	2023 Netto	2024		2024	2025			2025			
		Intäkt	Kostnad	Netto	Intäkt	Kostnad	Netto	Intäkt	Kostnad	Netto	
SLK förslag	-142,6	13,4	-165,8	-152,4	-149,4	-1,0	-2,7	-3,7	12,4	-168,5	-156,1
Pris- och lönekomensation						0,0	-0,3	-0,3	0,0	-0,3	-0,3
Kundvalscheck						0,7	-2,8	-2,1	0,7	-2,8	-2,1
Ateljéstöd							-0,6	-0,6	0,0	-0,6	-0,6
Kulturpeng							-1,9	-1,9	0,0	-1,9	-1,9
Summa nämnder	-142,6	13,4	-165,8	-152,4	-149,2	-0,3	-8,3	-8,6	13,1	-174,1	-161,0

Tabell 7 Driftbudget Kulturnämnden, miljoner kronor

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden

Framtidens stad byggs här och nu. Nacka ska ta ansvar för att det som byggs blir hållbart, så att inte bara de ekonomiska värdena får styra. Visionen är 15-minutersstaden, vardagen finns i närområdet tack vare effektiv och väl genomtänkt användning av ytor.

Fler indikatorer för att nå hållbarhetsmålen ska tas fram. Detaljplaner ska stödja ett hållbart nyttjande av kommunens mark såväl ekologiskt, socialt som ekonomiskt, med hus av god kvalitet där cirkularitet är ledstjärna, bevarade grönområden och stärkt grönska. Nacka jobbar såväl med grönyte- som återbruksfaktor.

Flera verktyg för hållbart byggande används ska användas såväl vid markanvisning, i exploateringsavtal och med bygglovstaxor. Bygglovsavgiften för hus som uppfyller kraven för passivenergihus reduceras samtidigt som bygglovsavgifter för mindre hållbara byggen höjs. Husgrundens klimatpåverkan tas med som kriterium vid markanvisningstävlingar eftersom det är en stor miljövinna att slippa krossa berg till husgrunder. Fler byggnader i Nacka hållbarhetscertifieras med tanke på koldioxidavtryck.

Grönska och natur måste få större plats i stadsbyggandet, inte minst för klimatanpassning. Grönytefaktor utvecklas med kvalitet för att öka den biologiska mångfalden. Grönska används vid byggandet av bullerskydd, för att dämpa buller och rena dagvatten. Vid bygglov inom olika stadsbyggnadsprojekt framöver ska det föreskrivas ett gränsvärde för andel hårdgjord yta. Eftersom större planområden består av många enskilda detaljplaner måste tillvaratagande av gröna värden samordnas bättre, så att kompensationsåtgärder för hårdgjorda ytor inom en detaljplan kan ske i ett närliggande detaljplaneområde, eller genom "mjukgörning" av redan hårdgjorda ytor inom det större planområdet.

Social hållbarhet och integration är ledord såväl övergripande som i detaljplanering, för att möjliggöra ett tryggt, dynamiskt och inkluderande Nacka. En kommun med blandade bostads- och upplåtelseformer blir mindre segregerad och mer levande. Nacka har brist på både normalstora hyresrätter och små lägenheter med rimlig hyra som unga och äldre klarar av att betala och det är viktigt att vi får bättre balans i bostadsutbudet.

Stadsbyggnad handlar också om hur vi reser. En mer flexibel mobilitetsnorm där byggherrar kan välja att istället erbjuda närhet till kollektivtrafik, bilpool eller lånecyklar införs. För att förbereda oss inför en stad med mindre biltrafik finns

mobilitetshus samtidigt som vi planerar säkra cykelparkeringar vid knutpunkter för kollektivtrafik.

En viktig del i en socialt hållbar stadsplanering är barnperspektivet. Vi ser att förskolegårdar även utanför centrala Nacka ges för lite plats. Lekvärdesfaktor används som verktyg för att analysera de ytor barnen får tillgång till i sin vardag. Vi vill också ha ytterligare riktlinjer och verktyg för mer utrymme och bättre gårdar, på barnens (lek)villkor.

För att skapa en trivsamt och levande stad så vill vi också ha med kulturperspektivet när vi utvecklar staden i Nacka och arbeta med kulturljudzoner.

Uppdrag:

- Miljö- och stadsbyggnadsnämnden får i uppdrag att i samband med detaljplanearbete aktivt arbeta med att identifiera och planlägga wasted spaces.
- Miljö- och stadsbyggnadsnämnden får i uppdrag att arbeta med mjukgöring av hårdgjorda ytor som kompensationsåtgärd och återkomma med förslag på hur detta bäst kan implementeras i planprocessen.
- Miljö- och stadsbyggnadsnämnden får i uppdrag att se över bygglovstaxorna med utgångspunkten att införa gröna bygglovstaxor.

Miljö och stadsbyggnadsnämnden	Utfall 2023 Netto	Budget 2024			Prognos 2024 Netto	Satsning Miljöpartiet 2025			Budget 2025			
		Intäkt	Kostnad	Netto		Intäkt	Kostnad	Netto	Intäkt	Kostnad	Netto	
mnkr												
SLK förslag	-38,9	105,0	-145,3	-40,3	-41,8	-5,0	7,0	2,0	100,0	-138,3	-38,3	
Pris- och lönekomensation						0,0	-1,3	-1,3	0,0	-1,3	-1,3	
Summa nämnder	-38,9	105,0	-145,3	-40,3	-41,6	-5,0	5,7	0,7	100,0	-139,6	-39,6	

Tabell 8 Driftbudget Miljö- och stadsbyggnadsnämnden, miljoner kronor

Natur- och trafiknämnden

Kommunen står inför en utmanande tid dels på grund av omvärldsläget, men också till följd av bristfälliga beslut tagna flera år tillbaka i tiden. Arbetet med att möta klimatkrisen måste likväl fortsätta oavsett om ekonomin tillfälligt går ner. Det handlar om allt från skydd av natur, återställa våtmarker, värna biologisk mångfald, rena våra sjöar, skapa gröna värden i stadsmiljöer tillsammans med satsning på cykelinfrastruktur och säkra skolvägar för barn och unga. Satsningar som måste fortsätta med kraft och beslutsamhet för att möta framtida utmaningar.

Natur- och trafiknämnden ska arbeta för att skapa smidiga, klimatsmarta sätt att resa i Nacka och värna och utveckla kommunens naturområden och gröna mellanrum. Andelen bilresor ska minska till förmån för en mångfald av delad mobilitet.

Medborgarnas upplevelse av Nacka är starkt kopplad till kvaliteten på den offentliga miljön, där vägar, parker, torg, badplatser och andra gemensamma ytor spelar en avgörande roll. Kommunen ska sträva efter att inte bara bibehålla, utan också höja standarden på dessa områden.

Ett effektivt verktyg att påskynda den gröna omställningen är upphandlingar där mesta möjliga hållbara metoder, material och maskiner krävs. Nämnden får i uppdrag att tillsammans med den klimatstrategiska enheten öka arbetet med upphandlingar så

att miljö, hållbarhet och omställning blir vägledande. Fossilfria maskiner och verktyg för anläggning och skötsel ska vara del av kommunens arbete för att bli fossilfri.

Vid förtätning blir de gröna mellanrummen än viktigare. Vi behöver tänka flöden, inte öar, och knyta ihop grönskan både för våra pollinatörer men också för att få ett grönt intryck. Ibland kan grönska på kort sikt kosta mer, i form av underhåll som snöröjning, vattning och plantering, men också för att vi satsar på kvalitet i växtlighet och anläggande av jordbäddar. Men på lång sikt får vi en livsmiljö bättre rustad för klimatförändringarna och en närmiljö som blir tystare och renare där vi också lyfter biologisk mångfald.

Stadsängar, levande dikeskanter och stadsodling, där Nacka upplåter plats åt invånare som vill sköta gemensamma ytor, är naturliga inslag i Nackas offentliga rum. Hyggesfritt skogsbruk i Nacka behöver vara norm.

Investeringar i cykling behöver ske så fort som möjligt. När nya Nackabor flyttar in behöver infrastrukturen för hållbart resande finnas på plats. Cykelinvesteringar behöver brytas ur investeringsramen och genomföras omgående. Säkerheten för cyklister på Järsla bro måste lösas och Värmdövägen genom centrala Nacka behöver också möjliggöra för snabbcykling, både under byggtiden och när vägen är färdig.

Nacka behöver bättre nyttja potentialen i samarbete mellan nämnder och jobba mot flera mål samtidigt. Tillsammans med föreningsliv, skolor men också som arbetsträning kan samverkan ske kring naturstädning, stadsodling och ökad cykling. Till de projekt som idag finns för att öka cyklingen adderas ett projekt med mobila cykelverkstäder längs stora pendlingsstråk.

Nackas vatten är en stark resurs, både för resor och rekreation. Arbete med fler bryggor fortsätter så att smidiga resvägar skapas och områden knyts ihop, som Lännersta och Saltsjöbaden.

Nacka ska vara en plats för möten, kultur och upplevelser där det ska vara enkelt att röra sig till fots. Sänkta hastigheter, diagonala övergångsställen, gångfartsområden, lekgator, mikroparker, popupverksamheter och sommargångar skapar liv och rörelse. Fler ytor för lek och rörelse behövs genom kreativ utveckling av våra offentliga rum. Nacka ska arbeta med konceptet Lekotoper och i ett pilotprojekt implementera detta.

Återbruk och mer hållbar konsumtion ska synliggöras. Nackas kretsloppsparker ska arbeta med reparation och sociala projekt i samarbete med olika nämnder. Avfallssortering på allmän plats ska vara norm.

Att ge möjligheter för barn och unga att vistas i och lära sig om naturen är en viktig pedagogisk uppgift. Nämnden får tillsammans med Valfärd samhällsservice i uppgift att stärka Nyckelvikens arbete med odling och djurvård. Lilla Lantbruksskolan stärks genom att även naturundervisning lyfts in där.

Uppdrag:

- Natur- och trafiknämnden får i uppdrag att påskynda arbetet med cykelprogrammet.
- Natur- och trafiknämnden får i uppdrag att i samverkan med kommunstyrelsen samt miljö- och stadsbyggnadsnämnden aktivera platser identifierade som wasted spaces. Detta kan göras i form av mikroparker, popup-parker eller lekotoper.

- Natur- och trafiknämnden får i uppdrag att tillsammans med den klimatstrategiska enheten öka arbetet med gröna upphandlingar där hållbarhet och omställning blir vägledande.
- Natur- och trafiknämnden får i uppdrag att utveckla arbetet med konceptet Lekotoper och implementera detta i det ordinarie arbetet med lekplatser.
- Natur- och trafiknämnden får i uppdrag att inom ramen för Parkplanen särskilt fokusera på mjukgöring av hårdgjorda ytor.
- Natur- och trafiknämnden får i uppdrag att i samverkan med miljö- och stadsbyggnadsnämnden sänka bashastigheten till en hastighetsgräns om 30 km/h.
- Natur- och trafiknämnden får i uppdrag att inom ramen för renhållning öka antalet områden för naturstädning.
- Natur- och trafiknämnden får i uppdrag att revidera parkeringspolicyn med fokus på en flexibel parkeringsnorm. Häri ingår en revidering av avgifterna för parkering på allmän plats respektive kommunal kvartersmark. I uppdraget ingår också att underlätta och skapa incitament för delad mobilitet.
- Natur- och trafiknämnden får i uppdrag att öka sopsaltningen i samband med vinterunderhåll.
- Natur- och trafiknämnden får i uppdrag att i samverkan med Välfärd samhällsservice stärka Nyckelvikens arbete med odling, djurvård och naturundervisning.
- Natur- och trafiknämnden får i uppdrag att i samverkan med kommunstyrelsen och kulturnämnden starta ett pilotprojekt för spontankonst i offentlig utemiljö där allmänheten ges möjlighet att delta.

Natur och trafiknämnden	Utfall	Budget			Prognos	Satsning Miljöpartiet			Budget		
	2023	2024		2024	2025			2025			
mnkr	Netto	Intäkt	Kostnad	Netto	Netto	Intäkt	Kostnad	Netto	Intäkt	Kostnad	Netto
SLK förslag	-374,1	25,2	-464,5	-439,3	-444,8	-1,3	-44,7	-46,0	23,9	-509,2	-485,3
Pris- och lönekomensation						0,0	-5,6	-5,6	0,0	-5,6	-5,6
Naturstädning							-0,1	-0,1	0,0	-0,1	-0,1
Nyckelviken							-1,0	-1,0	0,0	-1,0	-1,0
Påskynda cykelprogrammet							-1,0	-1,0	0,0	-1,0	-1,0
Spontankonst							-0,5	-0,5	0,0	-0,5	-0,5
Ökad ram							-5,2	-5,2	0,0	-5,2	-5,2
Ökad drift vid höjt investeringstak						-7,0	-20,8	-27,8	-7,0	-20,8	-27,8
Summa nämnder	-374,1	25,2	-464,5	-439,3	-444,6	-8,3	-78,9	-87,2	16,9	-543,4	-526,5

Tabell 9 Driftbudget Natur- och trafiknämnden, miljoner kronor

Socialnämnden

Ett samhälles styrka ligger i hur väl vi tar hand om medmänniskor i behov av stöd. Nacka ska vara en kommun där vi tar hand om varandra och tillgodoser alla invånares sociala behov. Vi vill skapa bra förutsättningar för jämlik hälsa och villkor.

Det förebyggande arbetet inom alla nämndens ansvarsområden måste öka. För att fånga upp barn och unga som har det svårt krävs ett aktivt samarbete mellan föräldrar, socialtjänst, skola och elevhälsa, ungdomsmottagning, psykiatri, primärvård och närpolis. Det viktiga arbetet med tidiga insatser inom ramen för SSPF och med andra aktörer i samhället ska permanentas. Samverkan mellan nämnder behövs för att förebygga utanförskap och fånga upp ungdomar i riskzonen för missbruk och våld.

För att lyckas med det sociala arbetet är satsningar på socialsekreterare av yttersta vikt. I ett pilotprojekt testas fyra dagars arbetsvecka.

Elevers hälsa och en meningsfull fritid är förutsättningar för att förebygga stress och psykisk ohälsa. Elevhälsovården måste stärkas och satsningen på de skolsociala teamen fortsätta. Den samverkan som sker inom ramen för Familjecentralen i Fisksätra behövs i fler delar av Nacka. Parallellt med detta ges ett uppdrag om att flytta checken för öppna förskolan till socialnämnden då det finns ett stort värde i att fånga upp arbetet inom ramen för det förebyggande sociala arbetet.

Mer resurser på att både förebygga mäns våld mot kvinnor, men främst också erbjuda stöd och skydd åt våldsutsatta kvinnor behövs. Särskilt viktigt är fokus på barnen i dessa familjer.

Det finns många hemlösa personer i Nacka, både i akut hemlöshet och med tillfälliga bostadslösningar. Vi inför en absolut nolltolerans mot hemlöshet för barn och prioriterar snabba lösningar för tak-över-huvudet-garanti.

Socialtjänstens handläggare och personal inom boenden och daglig verksamhet behöver få möjlighet att ständigt utveckla sin kompetens för att kunna ge ett gott stöd och omsorg och för att bibehålla en god kvalitet. Det är viktigt att de handläggare som arbetar med placering av barn och unga inom ramen för SIS och HVB-hem får utrymme och tid att besöka enskilda boenden och hålla kontakt med den som placeras. Särskilda satsningar på hälsofrämjande och förebyggande av fysisk och psykisk ohälsa hos personer med funktionsvariation görs också.

Civilsamhället spelar en väldigt viktig roll i det sociala arbetet och särskilt när det kommer till förebyggande insatser. Nämnden ska samverka med kommunstyrelsen och den särskilda satsning som där görs på trygghet och förebyggande arbete.

Uppdrag:

- Socialnämnden får i uppdrag att samverka med kommunstyrelsen kring förebyggande insatser.
- Socialnämnden får i uppdrag att förbereda för etablering av ytterligare en familjecentral i Nacka.
- Socialnämnden får i uppdrag att utveckla arbetet med hemmasittande elever och samverka med utbildningsnämnden i den fortsatta satsningen på skolsociala team.
- Kommunstyrelsen får i uppdrag att i samverkan med socialnämnden och utbildningsnämnden utreda hur checken för öppen förskola kan övergå till socialnämndens ansvarsområde.

Socialnämnden	Utfall	Budget			Prognos	Satsning Miljöpartiet			Budget		
	2023	2024			2024	2025		2025			
mnr	Netto	Intäkt	Kostnad	Netto	Netto	Intäkt	Kostnad	Netto	Intäkt	Kostnad	Netto
SLK förslag	-1 006,1	67,7	-1 144,8	-1 077,1	-1 059,9	-0,6	-11,3	-11,9	67,1	-1 156,1	-1 089,0
Pris- och lönekompensation							-4,9	-4,9	0,0	-4,9	-4,9
Skolsociala team							-2,0	-2,0	0,0	-2,0	-2,0
Familjecentral							-1,9	-1,9	0,0	-1,9	-1,9
Familjebehandling							-0,2	-0,2	0,0	-0,2	-0,2
Familjerådgivning							-0,1	-0,1	0,0	-0,1	-0,1
Boendestöd							-0,7	-0,7	0,0	-0,7	-0,7
Strukturerad öppenvård missbruk							-0,1	-0,1	0,0	-0,1	-0,1
Boende med särskild service enl LSS*							-1,7	-1,7	0,0	-1,7	-1,7
Korttidsvistelse LSS							-0,8	-0,8	0,0	-0,8	-0,8
Daglig Verksamhet LSS							-2,3	-2,3	0,0	-2,3	-2,3
Ledsagning/Avlösning LSS							-0,5	-0,5	0,0	-0,5	-0,5
Hemtjänst SoL							-0,8	-0,8	0,0	-0,8	-0,8
Sysselsättning socialpsykiatri							-0,1	-0,1	0,0	-0,1	-0,1
Summa nämnder	-1 006,1	67,7	-1 144,8	-1 077,1	-1 059,7	-0,6	-26,7	-27,3	67,1	-1 171,5	-1 104,4

Tabell 10 Driftbudget Socialnämnden, miljoner kronor

Utbildningsnämnden

Nackas skolor och förskolor ska stimulera nyfikenhet, kreativitet och glädje och ge alla barn oavsett bakgrund eller förutsättningar plats att lära och utvecklas på sina villkor. Skolan ska vara en trygg plats där alla barn är välkomna och där lärare ska kunna fokusera på sina arbetsuppgifter.

Befolkningsprognosen påverkar utbildningsnämnden på ett nytt sätt. Det kommer bli en ny utmaning att fylla skollokaler samtidigt som kommunen alltid måste stå redo att ta emot barn och elever. Det här betyder att lokalhyran kommer få en större betydelse och riskerar i dagsläget att urgröpa skolornas finansiering då en allt större del av checken för många skolor går till lokalhyra. På en skolmarknad blir det orimligt att höja skolchecken för att ta höjd för högre internhyror, varför systemet måste ses över. Hyran för skollokaler ska ersättas vid sidan om skolchecken. Det är viktigt att alla skolor genom skolpengen får lika mycket pengar per elev till den pedagogiska verksamheten. En central finansiering av hyran för kommunala skolor och en schabloniserad ersättning till friskolor, i linje med skollagens bestämmelser om rättvisa och konkurrensneutrala villkor införs.

Checkarna för förskola, pedagogisk omsorg och grundskola höjs därför, utöver den för den anpassade gymnasieskolan.

En meningsfull fritid tar vid där skoldagen slutar och både fritidshemmen och den öppna fritidsverksamheten i form av fritidsklubbar är här viktig. Även inom fritidshemsverksamheten finns utmaningar gällande behörig personal, lärarresurser, samverkan och stora grupper. Ett särskilt fritidslyft genomförs där checken för fritidshemmen höjs samtidigt som nämnden får i uppdrag att utreda utvecklade former för den öppna fritidsverksamheten och möjligheten att inordna denna i reglerna för mactaxa.

Inga barn ska rekryteras till den organiserade brottsligheten. För detta krävs samverkan, förebyggande arbete och större satsningar på förskola och skola. Forskningen visar tydligt att förebyggande arbete och satsningar på skolan är det mest effektiva sättet att bryta utanförskap som är en grogrund för utsatthet och kriminalitet. Struktur tilläggen är viktiga för att alla barn och elever ska få en likvärdig utbildning och inriktningen är att dessa ska höjas. Nämnden får i uppdrag dels att utreda hur de kan göras tvååriga, dels att se hur HDI-index kan lyftas in som en parameter vid fördelning för ökad träffsäkerhet.

Kultur och demokrati är viktiga delar av skolans uppdrag. En höjd kulturpeng är en del men även tillgång till skolbibliotek är viktig. Det handlar om demokrati, skolresultat, det kompensatoriska uppdraget och om att vända trenden mot mindre läsande och sämre läsförståelse. Från och med 2025 kommer det att vara lag på att alla elever har rätt till bemannade skolbibliotek. Det är en stor, men viktig, omställning för många skolor som nämnden behöver följa noga.

Uppdrag:

- Utbildningsnämnden får i uppdrag att utreda hur strukturtilläggen kan utvecklas med fokus på att göra dem tvååriga samt lyfta in HDI-index som parameter.
- Utbildningsnämnden får i uppdrag att utreda och utvidga satsningar på skolbiblioteken i syfte att stärka verksamheten utifrån de nya lagkraven om bemannade skolbibliotek.
- Utbildningsnämnden får i uppdrag att utreda hur den öppna fritidsverksamheten som riktar sig till barn och unga på mellanstadiet kan utvecklas. Det kan handla om införande av en särskild check för öppen fritidsverksamhet eller i form av pilotprojekt med samarbete inom ramen för idéburet offentligt partnerskap (IOP).
- Kommunstyrelsen får i uppdrag att i samverkan med socialnämnden och utbildningsnämnden utreda hur checken för öppen förskola kan övergå till socialnämndens ansvarsområde.

Utbildningsnämnden	Utfall 2023	Budget 2024			Prognos 2024	Satsning Miljöpartiet 2025			Budget 2025		
		Netto	Intäkt	Kostnad		Netto	Netto	Intäkt	Kostnad	Netto	Intäkt
SLK förslag	-3 172,4	232,9	-3 557,9	-3 325,0	-3 316,0	6,5	31,1	37,6	239,4	-3 526,8	-3 287,4
Förskola och pedagogisk omsorg check						0,0	-32,8	-32,8	0,0	-32,8	-32,8
Fritidshem check							-8,1	-8,1	0,0	-8,1	-8,1
Förskoleklass check							-3,4	-3,4	0,0	-3,4	-3,4
Grund- & anpassad grundskola check							-46,0	-46,0	0,0	-46,0	-46,0
Gymnasie- & anpassad gymnasieskola check							-14,0	-14,0	0,0	-14,0	-14,0
Likvärdighetsresurs							-4,3	-4,3	0,0	-4,3	-4,3
Forskning och utveckling							-1,0	-1,0	0,0	-1,0	-1,0
Pris- och lönekomensation							-1,1	-1,1	0,0	-1,1	-1,1
Summa nämnder	-3 172,4	232,9	-3 557,9	-3 325,0	-3 316,0	6,5	-79,7	-73,2	239,4	-3 637,6	-3 398,2

Tabell 11 Driftbudget Utbildningsnämnden, miljoner kronor.

Äldrenämnden

Att bli äldre i Nacka ska kännas tryggt. Kommunen ska vara ett självklart stöd som hittar lösningar anpassade efter individens önskemål och förutsättningar, i allt från boendeanpassning till omsorg.

För att minska ofrivillig ensamhet och öka folkhälsan ska alla berörda nämnder, civilsamhället och de äldre involveras. Äldrekoordinatören arbetar förebyggande och hälsofrämjande på flera områden, bland annat insatser mot ensamhet och isolering, fallförebyggande träning på Eken, syn- och hörselinstruktör samt samverkan med kommunens fyra träffpunkter, seniorföreningar och region. Träffpunkterna är viktiga i det arbetet och öppettiderna för dessa ska öka.

Seniormottagningen i Boo är ett framgångsrikt exempel inom ramen för god och nära vård. Nämnden ska därför fortsätta med detta framgångsrika koncept tillsammans

med Regionen på Boo vårdcentral och utöka så att minst en vårdcentral till i Nacka har en seniormottagning.

Den reviderade befolkningsprognosen visar på att andelen 85+ kommer öka de kommande åren. Efterfrågan på äldreomsorg ökar även till följd av hög attraktivitet för seniorer i andra kommuner att flytta till Nacka.

Det här ställer krav på att möta efterfrågan på olika typer av boenden för äldre behöver vi planera för fler seniorbostäder när vi bygger. För att öka valfriheten och minska ensamheten bland äldre behövs fler boendeformer, som kollektiv- och generationsboenden. Det är också viktigt att det finns olika typer av bostäder på olika platser i kommunen och närheten till kollektivtrafik är viktig.

En kommunal hyresgaranti för äldre med låg pension som vill flytta till hyresrätt införs. Detta för att klara hyresvärdarnas krav eftersom månadsinkomsten är avgörande, oavsett övrig ekonomisk situation.

Äldreomsorgen ska präglas av förutsägbarhet, trygghet och långsiktighet, både för brukare och personal. Låg personalomsättning, bra löner och vidareutbildning skapar en bättre situation för alla. Att ställa krav på kollektivavtalsliknande villkor är en annan viktig del av att attrahera och behålla kompetent personal.

God personalkontinuitet är avgörande för vilken kvalitet hemtjänsten har och ger även personalen en bättre arbetssituation. En utredning för att titta på hur hemtjänsten kan organiseras i mindre team som självständigt arbetar med ett begränsat antal fasta mottagare av hemtjänst genomförs.

Nacka ska ha en konkurrenskraftig egen produktion av välfärdstjänster. Dels för att kunna erbjuda medborgarna valfrihet, men också för att kompetens alltid ska finnas i kommunens egen organisation. Idag saknar kommunen helt egen produktion inom hemtjänsten vilket både inskränker medborgarnas valfrihet och begränsar kommunens egen kompetens. I framtiden behöver Nacka en kommunal hemtjänst.

Stödet till anhöriga utvecklas. Det är en feministisk fråga då det i de flesta fall är kvinnor som går ned i arbetstid och förlorar inkomst och pension som följd. Fortsatta satsningar görs på stöd för vård av anhöriga och insatser som avlösning i hemmet, dagverksamhet, korttidsboende, hemtjänst, omvårdnadsbidrag och trygghetslarm.

Fortsatta satsningar görs också på kommunens demenssjuksköterska och anhängigkonsulenter inom ramen för anhängigcenter. Dessa kan hjälpa anhöriga strukturera upp situationen kring den hjälpsökande och erbjuda personligt stöd.

Välfärdsteknologi inom äldreomsorgen kan öka möjligheterna för äldre att leva tryggt i hemmet och bidra till ett aktivt liv och delaktighet i samhället. Men utan rätt stöd kan den också skapa ett digitalt utanförskap. Där kan medborgarkontor vara ett viktigt komplement för att upplysning, råd och information ska finnas nära till hands.

De företag som utför tjänster inom nämndens område behöver redovisa hur de arbetar med att uppfylla Agenda 2030-målen. En effekt av klimatförändringarna är höjd medeltemperatur och ökad risk för värmeböljor. Klimatanpassningar av särskilda boenden är därmed än viktigare.

Uppdrag:

- Äldrenämnden får i uppdrag att utreda hur teambaserade arbetssätt inom äldreomsorgen kan implementeras.

- Äldrenämnden får i uppdrag att utöka öppettiderna på Nackas mötesplatser för seniorer.

Äldrenämnden mnkr	Utfall 2023 Netto	Budget 2024			Prognos 2024 Netto	Satsning Miljöpartiet 2025			Budget 2025		
		Intäkt	Kostnad	Netto		Intäkt	Kostnad	Netto	Intäkt	Kostnad	Netto
SLK förslag	-1 006,5	65,2	-1 123,8	-1 058,6	-1 080,9	77,9	-151,9	-74,0	143,1	-1 275,7	-1 132,6
Pris- och lönekomensation						0,0	-1,8	-1,8	0,0	-1,8	-1,8
Utredning teambaserat arbetssätt							-1,0	-1,0	0,0	-1,0	-1,0
Ökade öppettider träffpunkt							-1,0	-1,0	0,0	-1,0	-1,0
Särskilt boende - check							-18,7	-18,7	0,0	-18,7	-18,7
Hemtjänst - check							-8,8	-8,8	0,0	-8,8	-8,8
Dagverksamhet äldre - check							-0,6	-0,6	0,0	-0,6	-0,6
Summa nämnder	-1 006,5	65,2	-1 123,8	-1 058,6	-1 080,7	77,9	-183,8	-105,9	143,1	-1 307,6	-1 164,5

Tabell 12 Driftbudget Äldrenämnden, miljoner kronor

Överförmyndarnämnden

Överförmyndarnämndens främsta uppdrag är att se till att Nackabor som inte själva kan ta tillvara sin rätt på grund av sjukdom och liknande förhållande ges samma rätt som alla andra och inte missgynnas ekonomiskt eller rättsligt. De personer som behöver det stödet får hjälp av en god man eller förvaltare.

En viktig del av överförmyndarnämndens verksamhet är att rekrytera kompetenta gode män och förvaltare till dessa personer och sedan genom tillsyn kontrollera att deras uppdrag utförs till de hjälpbehövandes bästa.

Överförmyndarnämnden mnkr	Utfall 2023 Netto	Budget 2024			Prognos 2024 Netto	Satsning Miljöpartiet 2025			Budget 2025		
		Intäkt	Kostnad	Netto		Intäkt	Kostnad	Netto	Intäkt	Kostnad	Netto
SLK förslag	-8,2	1,1	-9,6	-8,5	-8,5	-1,8	1,8	0,0	-0,7	-7,8	-8,5
Pris- och lönekomensation						0,0	-0,2	-0,2	0,0	-0,2	-0,2
Summa nämnder	-8,2	1,1	-9,6	-8,5	-8,3	-1,8	1,6	-0,2	-0,7	-8,0	-8,7

Tabell 13 Driftbudget Överförmyndarnämnden, miljoner kronor

Nackas bolag

De kommunala bolagen ska vara kraftfulla verktyg i omställningen och bolagens ekonomiska kalkyler behöver ta hänsyn till livscykelkostnader. Investeringar som är lönsamma ur ett livscykelperspektiv (LCC) ska alltid genomföras och LCC-beräkningar ska alltid finnas med i beslutsunderlagen. På sikt vill ska Nacka bli självförsörjande på energi och mer resilient inom fler strategiskt viktiga samhällsfunktioner, t.ex. dricksvatten. Kommunen behöver också vara drivande i arbetet för ökad regional samverkan om vindkraft till havs, bl.a. genom att Nacka Energi försäljnings AB får i uppdrag att identifiera investeringar i förnybar energi med möjlighet för Nackabor att bli delägare.

Elektrifiering av fordonsflottan är avgörande för att nå klimat- och miljömålen och elnätet behöver fortsätta anpassas så att el kan hämtas via laddstationer för att kapa effekttoppar i nätet. Lokalt producerad biogas från matavfall och biokol från trädgårdsavfall bidrar också till att öka vår motståndskraft. Kommunens kretsloppscentraler ska vara en del av omställningen genom att erbjuda reparationer och renoveringar samtidigt som försäljning skapar gröna jobb och bättre tar vara på jordens resurser.

Nacka Stadshus AB

Bolaget bedriver ingen egen verksamhet och kommer 31 december 2024 sälja sina aktier i dotterbolagen till kommunen. Bolaget kommer under 2025 att avvecklas.

Nacka vatten och avfall AB

Nacka vatten och avfall AB ansvarar för kollektiva bastjänster såsom rent vatten, omhändertagande av spillvatten och dagvatten samt avfall och bedriver verksamhet för två taxekollektiv, VA- och avfallsverksamhet. För 2025 budgeterar bolaget sammantaget ett resultat efter finansiella poster på 5,8 miljoner kronor, varav 575,8 miljoner i intäkter, 508,9 miljoner i kostnader och 61,1 miljoner i finansiella nettokostnader. Respektive taxekollektivs verksamhet ska särredovisas eftersom resultatöverskott och underskott, så kallat över/underuttag, enligt lag ska återställas till respektive taxekollektiv.

Bolagets totala nettoinvesteringar för 2025 budgeteras till 334,5 miljoner kronor. Bolaget planerar att investera i förnyelse av VA-ledningsnät och VA-anläggningar för 160,0 miljoner kronor. Investeringar för stadsbyggnadsprojekt (vilket möjliggör VA-försörjning till fastigheter som tidigare inte har haft kommunalt VA) budgeteras till 254,4 miljoner kronor. Anslutningsavgifter på 97,4 miljoner kronor beräknas komma in under 2025, vilket därmed minskar nettoinvesteringarna. Avfallsinvesteringar (främst kärbyten) budgeteras till 5 miljoner kronor och övriga investeringar till 12,5 miljoner kronor, vilket främst avser digitalisering av vattenmätare. För att möjliggöra bolagets investeringar föreslås en låneram för 2025 på 1 970 miljoner kronor (inklusive checkkredit), vilket är en utökad låneram på 100 miljoner kronor jämfört med 2024 års budget.

VA-verksamheten budgeterar ett positivt resultat för 2025 på 5,6 miljoner kronor efter finansiella poster, vilket inkluderar ett underuttag på 8,5 miljoner kronor hos taxekollektivet. Underuttaget innebär att del av tidigare års resultatöverskott nyttjas (och därmed återställs skulden till kollektivet med motsvarande belopp). Efter 2025 års utgång prognosticeras bolagets skuld till kollektivet uppgå till 24,5 miljoner kronor (där 16,1 miljoner fonderats för Järlasjöledning).

Bolagets driftkostnader för VA-verksamheten förväntas under 2025 öka. Den största ökningen avser inköp av dricksvatten och avloppsrening, vilket främst beror på hårdare miljö- och kvalitetskrav och utbyggnad av kapacitet för att möta framtiden i en växande Stockholmsregion. Även övriga driftkostnader ökar beroende på prishöjningar, ökade hyreskostnader och återföring av tidigare års underhållsbudget, men också kostnader för avskrivningar och räntor ökar.

Med anledning av bolagets kostnadsökningar föreslås VA-taxan för 2025 höjas avseende bruksavgifterna (en periodisk avgift som ska täcka VA-verksamhetens driftkostnader) med i sammantaget 8 procent. De fasta avgifterna (grundavgiften och lägenhetsavgiften) höjs medan den rörliga avgiften lämnas oförändrad. Sommarvatten föreslås utgå ur VA-taxan och i stället regleras via avtal. Särskilda avgifter industriavlopp och sprinkler uppdateras utifrån faktisk tidsåtgång och aktuella timpriser och höjs i genomsnitt med 20 procent.

Anläggningsavgiften (engångsavgift som ska täcka utgifterna för att bygga ut VA-anläggningen till nya fastigheter) föreslås höjas med 11 procent för att nå kostnadstäckning.

Avfallsverksamheten budgeterar ett positivt resultat efter finansiella poster på 0,3 miljoner kronor för 2025, vilket inkluderar ett underuttag på 9,1 miljoner kronor hos

taxekollektivet. Underuttaget innebär att del av tidigare års resultatöverskott nyttjas (och därmed återställs skulden till kollektivet med motsvarande belopp). Efter 2025 års utgång prognosticeras bolagets skuld till kollektivet uppgå till 6,6 miljoner kronor.

Avfallskollektivets kostnader förväntas öka under 2025, främst avseende driftkostnader, men även personalkostnader och avskrivningar (investeringar i nya avfallskärl ökar). Avfallskollektivets avtal indexeras eller omförhandlas kontinuerligt vilket oftast leder till högre priser. Under ett flertal år har kostnaderna ökat mer än vad som bolaget har höjt sin taxa, detta som ett led i att balansera (återställa) det kraftiga överuttaget från 2020 (då bolaget återbetalade ett villkorat aktieägarkapital).

Taxan föreslås höjas med sammantaget 10 procent för 2025, genom höjning av miljöstyrningsavgiften för förpackningar med 30 procent, höjning av miljöstyrningsavgiften för matavfall med 30 procent samt höjning av övriga taxor med 9 procent. En taxa för övermängder restavfall föreslås tillkomma då det är relativt vanligt förekommande. Avgiften är 300 kronor per tillfälle och kärl.

Nacka Energi AB

Nacka Energi AB bedriver elnätsverksamhet inom sitt koncessionsområde i Nacka kommun exklusive Boo kommundel, och har cirka 29 700 anslutna kunder.

Bolaget budgeterar ett positivt resultat efter finansiella poster för 2025 på 46,4 miljoner kronor, varav 241,4 miljoner i intäkter, 184,9 miljoner i kostnader och 10,1 miljoner i finansiella nettokostnader. Bolagets största kostnadsposter är nätförluster och nätavgifter för överliggande nät (regionnätsavgifter), de utgör för 2024 cirka 32 procent bolagets totala kostnader exklusive avskrivningar. Dessa kostnader beräknas för 2025 bli lägre jämfört med budget 2024, men högre än helårsprognosen för 2024. Nätavgifter för överliggande nät budgeteras för 2025 till 36,8 miljoner kronor (41,5 miljoner kronor i budget 2024) samt nätförluster 11,2 miljoner kronor (13,7 miljoner kronor). Avskrivningarna och räntekostnader med mera ökar 2025 som en följd nya lån för planerade investeringar.

Taxan för nätavgifterna föreslås för 2025 öka med i genomsnitt 7 procent (för 2024 var denna höjning cirka 7,5 procent) och ligger inom förväntad ram för kommande periods reglering. Höjningen innebär cirka 17 miljoner högre intäkter inklusive tillväxt relativt budget. Höjningen 2025 motiveras av de kommande årens ökade investeringar, exploatering och ökade reinvesteringsbehov för att säkerställa framtida kapacitet.

Investeringsvolymen för 2025 budgeteras till 143,5 miljoner kronor och består i huvudsak av elnätsinvesteringar. Investeringsverksamheten arbetar fortsatt för att få bort flaskhalsar i elnätet, byta ut gammal kabel och fortsatt reinvestering i fördelningsstationer. Den något lägre nivån år jämfört med 2024 beror på en lägre exploateringstakt i Nacka kommun.

För 2025 föreslås en låneram på 520,0 miljoner kronor (inklusive checkkredit), vilket är en utökad låneram på 75 miljoner kronor jämfört med 2024 års budget.

Nacka Energi Försäljning AB

Nacka Energi Försäljning AB erbjuder administrativa tjänster för elhandelsbolag samt energitjänster i form av laddinfrastruktur, solceller och energilager.

Bolaget budgeterar för 2025 ett resultat efter finansiella poster på 0,2 miljoner kronor, varav 17,3 miljoner i intäkter, 16,8 miljoner i kostnader och 0,3 miljoner i finansiella nettokostnader. Med laddinfrastrukturen som växande intäktskälla och batterierna som tillkommande intäktskälla kommer bolaget att generera ett positivt resultat.

Investeringsvolymen för 2025 budgeteras till 22,4 miljoner kronor för att sedan trappa ned under 2026 och 2027. Investeringar kommer fortsatt att ske primärt inom publik laddning, icke publik laddning samt batterier. Inom batterier planeras bland annat investeringar framåt som avser att installera batterier i anslutning till fastigheter samt vid kritiska punkter i elnätet.

För 2025 föreslås en låneram på 45,0 miljoner kronor (inklusive checkkredit), vilket är en utökad låneram på 20 miljoner kronor jämfört med 2024 års budget.

Nacka Sicklaön 359:1 AB

Kommunstyrelsen beslutade 30 september 2024 om att föreslå kommunfullmäktige om att godkänna Nacka Energi AB:s köp av samtliga aktier i Nacka Sicklaön 359:1 AB och därigenom förvärv av fastigheten Nacka Sicklaön 359:1 Under förutsättning att kommunfullmäktige beslutar enligt förslaget så kommer Nacka Energi AB förvärva i Nacka Sicklaön 359:1 AB. Bakgrunden till bolagsköpet är att ge Nacka Energi AB åtkomst till ovan nämnda fastighet, för att där anlägga en ny fördelningsstation.

Nacka Sicklaön 359:1 AB kommer att ha administrativa kostnader för den formella hanteringen av själva bolaget samt för förvaltning, löpande drift och skötsel av fastigheten och kontorsbyggnaden. Därtill kommer Nacka Sicklaön 359:1 AB att ha räntekostnader för ett lån och kostnader för hantering av bolagets bokföring. Fastigheten bedöms även få hyresintäkter. Nacka Energi AB:s bedömning är att kostnader efter bolagsförvärvet kommer att kunna täckas av de intäkter som fastigheten inbringar. En budget för 2025 kommer efter förvärvet att presenteras i samband med att affärsplan 2025-2027.

För 2025 föreslås en låneram på 12,0 miljoner kronor (inklusive checkkredit).

Centrala Nacka marknadsbolag AB

Centrala Nacka marknadsbolag AB (CNAB) stödjer arbetet med att utveckla kännedom och koordinera marknadsföringsinsatser av Centrala Nacka för att skapa större attraktivitet. Bolaget samordnar och utvecklar ett långsiktigt samarbete mellan de fastighetsaktörer som är verksamma i området.

CNAB budgeterar 2025 med ett nollresultat efter finansiella poster. Intäktsbudgeten uppgår till 3,6 miljoner kronor och avser partnerskapsavgifter från kommunen och fastighetsägare. Kostnadsbudgeten uppgår till 3,6 miljoner kronor för bland annat marknadsaktiviteter, projektledning och kommunikationsplattform.

För 2025 föreslås en låneram på 2,0 miljoner kronor (inklusive checkkredit), vilket är i nivå med 2024 års checkkredit.

Boo 1:207 AB

Boo 1:207 AB äger fastigheten Nacka Boo 1:207, vilken utgörs av en cirka 8 000 kvadratmeter stor tomt. Fastigheten är av strategisk betydelse för utvecklingen kring kommande trafikplats Boo och bolaget ska säkerställa fastighetens nyttjande ur ett kommunalt stadsutvecklingsperspektiv.

Bolaget budgeterar ett positivt resultat efter finansiella poster för 2025 på 0,2 miljoner kronor, vilket baseras på att bolaget hyr ut fastigheten till kommunen avseende stadsutvecklingsprojektet SOBOO.

För 2025 föreslås en låneram på 1,0 miljoner kronor (inklusive checkkredit), vilket är i nivå med 2024 års checkkredit.

Samverkan med andra

Nacka kommun äger även mindre delar av ett fåtal aktiebolag samt är medlem i två kommunalförbund. Enligt lagen om kommunal bokföring och redovisning ska även koncernbolag och förbund som kommunen har ett varaktigt, betydande inflytande med minst 20 procent, ingå i kommunens uppföljning av god ekonomisk hushållning.

Nämndernas resultatindikatorer

Kommunens övergripande mål handlar om ekologisk, ekonomisk och social hållbarhet för största möjliga välmående hos människor, organisation och samhälle. Kopplat till dessa mål ska ett arbete med att ta fram nya indikatorer påbörjas under 2025. Klimat- och miljöprogrammet och de globala hållbarhetsmålen ska även ingå här.

Investeringar

I budgeten för 2025-2027 pausas stadsbyggnadsprojektet Detaljplan för Sydvästra Plania, tills dess att en risk- och kostnadsanalys tagits fram.

Arbetet med Saltsjöbanans upphöjning återupptas projektet får finansiering 2025-2027.

Samtliga övriga investeringar får finansiering enligt förslag tills dess att en projektgenomlysning genomförts, då eventuella omprioriteringar kan komma att göras.

Investeringsutrymme per nämnd, miljoner kronor					
	2023	2024	2025	2026	2027
Nämnd/ enhet					
Fastighetsenheten (KS)	-389,6	-461,1	-250,0	-225,0	-200,0
Stadsutveckling (KS)	-536,1	-561,1	-500,0	-475,0	-450,0
Välfärd skola (KS)	-24,1	-53,0	-24,0	-24,0	-24,0
Välfärd samhällsservice (KS)	-3,4	-7,0	-3,0	-3,0	-3,0
Summa Kommunstyrelsen	-953,2	-1 082,2	-777,0	-727,0	-677,0
Fritidsnämnden	-3,8	-5,6	-6,0	-6,0	-6,0
Kulturnämnden	-3,9	-2,2	-2,0	-2,0	-2,0
Natur- och trafiknämnden	-168,0	-200,0	-115,0	-115,0	-115,0
Förändring:			-949,0	-535,8	-664,3
Totalt	-1 129	-1 290	-1 849	-1 386	-1 464
Självfinansieringsgrad brutto	73%	25%	24%	33%	36%
Låneskuld	582	1 500	2 954	3 939	4 904

Tabell 14, investeringar, miljoner kronor